

Eduskunnan talousvaliokunnalle

04.05.2026

Viite HE 47/2026 vp**Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi kuluttajansuojalain, jätelain kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista annetun lain muuttamisesta****Yleiset huomiot**

Päivittäistavarakauppa ry (PTY) kiittää talousvaliokuntaa lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa:

PTY tukee yleisellä tasolla hallituksen esityksen ja sen taustalla olevien direktiivien tavoitteita, kuten elinkeinonharjoittajien tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla, vihreän siirtymän toteuttaminen edistämällä erityisesti kiertotaloutta sekä puhdasta ja vihreää taloutta sekä perusteettomien viherväittämien ja "viherpesun" estäminen.

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin täytäntöönpano

PTY toteaa, että direktiivin soveltamisala on laaja ja siten myös avoimia kysymyksiä on runsaasti. Tulkinnanvaraisuuksien takia jää epäselväksi, tulevatko tietyt merkit kestävyysmerkinnän määritelmän piiriin vai eivät. Sääntelyn epäselvyydestä ja direktiivin tiukasta aikataulusta johtuen tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa yritykset eivät uskalla viestiä vastuullisuustyöstään, mikä olisi myös kuluttajien edun vastaista.

On erityisen tärkeää, että komissio antaisi jäsenvaltioille Q & A-dokumenttia tarkempaa lisäohjeistusta direktiivin soveltamisesta, minkä lisäksi tarvitaan kansallisen valvovan viranomaisen käytännönläheistä ohjeistusta asiassa.

Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin kansallinen siirtymäaika

Direktiivin tavoitteet, antaa kuluttajille mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia ostopäätöksiä ja parantaa tiedonsaantia, ovat tärkeitä ja kannatettavia. Direktiivin aikataulu ja tulkintaohjeiden puute ovat kuitenkin uhanneet johtaa muun muassa laajamittaiseen tuotehävikkiin ja mittaviin lisäkustannuksiin yrityksille.

Hallituksen esityksessä säädetään soveltamisalaltaan rajatusta puolen vuoden siirtymäajasta myöhemmin annettavassa valtioneuvoston asetuksessa. Hallituksen esityksen liitteenä olevaan valtioneuvoston asetusluonnokseen on kirjattu kansallinen siirtymäaika, jonka mukaan asetuksen 2 §:n 4 ja 29–30 kohtaa sovellettaisiin vasta 27.3.2027 lukien markkinointiin, joka sisältyy ennen asetuksen voimaantuloa markkinoille saatettuun hyödykkeeseen tai sen pakkaukseen (HE s. 50, 68 ja 109).

PTY kiittää hallitusta rohkeudesta tuottaa kansallinen, direktiivistä poikkeava esitys siirtymäajasta, jolla puolustetaan suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä ja estetään turhaa hävikkiä.

Kuten hallituksen esityksessäkin todetaan, erityisesti kestävyysmerkintää sekä ympäristöväittämiä koskeva uusi sääntely tulee aiheuttamaan elinkeinonharjoittajille joka tapauksessa valikoiman läpikäyntiä, uusien ohjeistuksien laatimista ja mahdollisesti tuotteiden poistamista, mikä vaatii merkittäviä resursseja. Siirtymäajan turvin yritykset pystyvät valmistautumaan paremmin muun muassa

Eduskunnan talousvaliokunnalle

04.05.2026

pakkausmuutosten tekemiseen ja varastojen poismyyntiin, mikä vähentää riskiä tuotehävikistä ja kohtuuttomista lisäkustannuksista.

Lopuksi

EU-lainsäädäntö tuo jo sellaisenaan yrityksille merkittävää hallinnollista taakkaa ja siksi onkin tärkeää, että hallitus on esityksessään pitäytynyt hallitusohjelmassa välttämällä kansallista lisäsääntelyä.

Yksityiskohtien osalta PTY yhtyy Kaupan liitto ry:n lausuntoon asiassa.

Kunnioittavasti

Päivittäistavarakauppa ry

Tuula Loikkanen
toimitusjohtaja

Tea Taivalkoski
johtava asiantuntija